

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

11 august 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte
Judecători

Toma Nadejda
Țurcan Anatolie
Timofti Vladimir

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către inculpatul Litra Nicolae și de către avocatul acestuia Martin Vasile, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 01 februarie 2021 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 aprilie 2021, în cauza penală privindu-l pe

Litra Nicolae xxxxx, născut la 19 iulie 1963 în localitatea xxxxx, domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 03.08.2020 – 01.02.2021;

Instanța de apel: 04.03.2021 – 21.04.2021;

Instanța de recurs: 29.06.2021 – 11.08.2021.

Asupra admisibilității recursurilor în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 01 februarie 2021, Litra Nicolae a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.151 alin.(4) Cod penal la 12 ani închisoare, cu reducerea în temeiul art.385 alin.(5) Cod procedură penală, a termenului pedepsei închisorii cu 414 zile.

A fost hotărâtă soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, la 09.07.2020, în jurul orelor 12:00, Litra Nicolae aflându-se pe teritoriul pieței din or. Briceni, ca urmare a conflictului cu Cebanaș Vasile, intenționat i-a aplicat o lovitură în regiune feței, de la care acesta își pierde cunoștința, căzând jos și lovindu-se în regiunea occipitală, fiindu-i provocate conform raportului de expertiză judiciară nr.202019C0218 din 23.07.2020, leziuni corporale grave periculoase pentru viață sub formă echimoză în regiunea submentonieră pe stânga și traumă cronică - cerebrală deschisă cu excoriație la cap; hemoragii în țesuturile moi pericraniene și în mușchiul temporal pe stânga; factura bolții și

bazei craniului; hemosinus frontal bilateral; hematom subdural bilateral (dreapta cca. 240 ml., stânga cca.130 ml. sânge fluid și cheaguri roșii închise); compresia substanței cerebrale, sânge în ventricolii cerebrale angajarea trunchiului cerebral în oficiul mare occipital, în rezultatul căror Cebanaș Vasile a decedat peste nouă ore în secția de reanimare a spitalului raional Briceni, respectivele acțiuni fiindu-i încadrate la art.151 alin.(4) Cod penal cu calificativele vătămarea intenționată gravă a integrității corporale și a sănătății, care este periculoasă pentru viață, ce a provocat decesul victimei.

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată, împotriva acesteia au declarat apel, inculpatul Litra Nicolae și avocatul acestuia, Martin Vasile, solicitând reîncadrarea acțiunilor de la art.151 alin.(4) Cod penal la art.149 alin.(1) Cod penal, cu atenuarea pedepsei penale prin aplicarea art.90 Cod penal, dat fiind lipsa probatoriului ce ar demonstra intenția comiterii infracțiunii sau previzibilității consecințelor survenite, în situația aplicării victimei doar a unei lovituri în regiunea bărbiei cu dosul palmei, de la care el căzu jos ca urmare a stării sănătății și vârstei înaintate, fapt confirmat de martorii V. Ambros, S. Corpaci și Gh. Comendant, precum și prin rezultatul expertizei medico-legale a cadavrului din 23.07.2020, susținut în instanță de către medicul legist Cojocari Andrei, potrivit cărui vătămarea corporală depistată la victimă se datorează căderii cu lovirea capului de o suprafață dură, ne excluzându-se ca fractura liniară a oaselor craniului să fi fost produsă de la o cădere simplă și pierderea cunoștinței în momentul primirii lovituri cu pumnul; cheltuielile suportate în sumă de 4 272 lei urmând a fi trecute pe contul statului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 aprilie 2021, au fost respinse apelurile declarate ca fiind nefondate, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că, la pronunțarea sentinței instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul a săvârșit infracțiunea imputată acestuia. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus indicată și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

Analizând probele cercetate în ședința instanței de apel și apreciindu-le, din punct de vedere al coroborării lor cu celelalte probe, instanța de apel a constatat că ele demonstrează cu certitudine vina lui Litra Nicolae în comiterea infracțiunii încriminate, acțiunile acestuia fiind corect calificate în baza art.151 alin.(4) Cod penal, după semnele calificative, vătămarea intenționată gravă a integrității corporale și a sănătății, care este periculoasă pentru viață, ce a provocat decesul victimei, motiv pentru care a fost respinsă ca fiind nefondată solicitarea apelantului privind reîncadrării acțiunilor inculpatului la componența infracțiunii prevăzută la art.149 alin.(1) Cod penal.

Instanța de apel a precizat că, latura obiectivă a infracțiunii comisă de inculpat a fost realizată prin orientarea principală de cauzare intenționată gravă a vătămărilor corporale, ca urmare a aplicării victimei unei lovituri în regiunea feții, de la care acesta, potrivit medicului legist, putea să-și piardă cunoștința, căzând la pământ, ce a implicat producerea unor urmări

prejudiciabile și mai grave, decesul ca o consecință firească a faptei comise, însă nedorită și neadmisă de inculpat.

Acțiunile inculpatului se caracterizează prin intenție indirectă față de urmările prejudiciabile primare și prin imprudență față de urmările prejudiciabile secundare produse, în consecință fiind considerată a fi una intenționată, dat fiind, că în circumstanțele concrete a cauzei, el putea prevedea urmările prejudiciabile ce pot surveni în rezultatul lovirii victimei în față și căderea ei la pământ, admitând în mod conștient survenirea decesului, în situația în care a lăsat-o nemișcată, fără conștiință, părăsind locul faptei.

În susținerea acestei concluzii, instanța de apel a reținut că, caracterul violent al acțiunilor inculpatului, s-a confirmat prin depozițiile martorului ocular Ambros Viorica, care a văzut momentul aplicării victimei Cebanaș Vasile, de către Litra Nicolae a unei lovituri cu pumnul în regiunea feței de la care el căzu jos, lovindu-se cu capul de asfalt; secvența video a respectivelor împrejurări; raportul de expertiză medico-legală nr.202019C0218 din 23.07.2020; declarațiile medicului-legist A. Cojocari, care a confirmat posibilitatea apariției vătămarilor corporale, în circumstanțele stabilite a cauzei, indiferent de modalitatea producerii lor prin lovire cu pumnul sau regiunea carpiană a palmei, determinativă fiind puterea acțiunii agentului traumatic, urmată de pierderea cunoștinței în momentul primirii loviturii cu căderea simplă și lovirea capului prin acțiunea traumatică a unui obiect contondent dur sau la lovirea de el, urmările survenite fiind intra vitale și în legătură de cauzalitate cu decesul survenit la circa 8-12 ore după primirea lor.

Instanța de apel a apreciat ca fiind declarativă versiunea căderii lui Cebanaș Vasilii ca urmare a stării precare de sănătate, or, indiferent de care nu ar fi fost ea, mecanismul apariției la el a vătămarilor corporale a fost precedat de violența aplicată în privința lui de către inculpat.

În aspectul doctrinei penale, latura subiectivă a infracțiunii prevăzute de art.149 alin.(1) Cod penal se exprimă în vinovăție sub formă de imprudență ca o conduită greșită a făptuitorului într-o situație periculoasă, susceptibilă să producă, în anumite împrejurări, consecințe sub formă de moarte cerebrală a victimei, excluzând actul de violență.

În baza acestei componente, lipsirea de viață din imprudență se comite în mod frecvent prin inacțiune, atunci când făptuitorul omite să facă ceea ce este obligat potrivit legii, altor reglementări sau împrejurări, pentru a nu cauza moartea unei persoane (încălcând conduita prescrisă de legea penală de a nu lipsi de viață), decesul victimei producându-se ca urmare a acțiunii din imprudență.

Referitor la pedeapsa stabilită, instanța de apel a indicat că, prima instanță la stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale, a dat deplină eficiență dispozițiilor art. art.61, 75 Cod penal, ce se referă la scopul pe care îl urmărește privind restabilirea echității sociale și corectarea celui vinovat, întru prevenirea săvârșirii de către el a altor fapte penale.

Totodată, instanța a ținut cont și de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale precum gravitatea și caracterul prejudiciabil a faptei penale, atitudinea făptuitorului față de cele săvârșite și urmările survenite în aspectul nerecunoașterii vinei și lipsei unei căințe sincere. Nu în ultimul rând, instanța a notificat și datele referitor la personalitatea inculpatului ce este la prima abatere de lege, fiind caracterizat satisfăcător la locul de trai,

precum și ne aflarea lui la evidența medicului narcolog și psihiatru, fapt ce a determinat instanța să-i aplice pedeapsa închisorii sub limita minimă.

De asemenea, instanța de apel a considerat ca fiind neîntemeiate și argumentele părții apărări de neîncasare de la inculpatul Litra Nicolae a cheltuielilor judiciare în sumă de 4 272 lei suportate pentru efectuarea rapoartelor de expertiză judiciare.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, inculpatul Litra Nicolae și avocatul Martin Vasile acestuia au contestat-o cu recursuri ordinare.

5.1. Inculpatul Litra Nicolae, solicită casarea totală a deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi, cu recalificarea acțiunilor sale de la art.151 alin.(4) la art.149 alin.(1) Cod penal, din lipsa probelor ce i-ar demonstra intenția vătămării intenționat grave a integrității lui Cebanaș Vasile, precum și ne conștientizarea survenirii decesului acestuia, în situația în care i-a aplicat o singură lovitură cu dosul palmei, ca urmare a insultei la care a fost supus când i-a cerut restituirea datoriei, de la care el căzu jos, lovindu-se cu capul de asfalt, cu atenuarea pedepsei penale.

La fel, solicită aplicarea unei pedepse mai blânde.

5.2. Avocatul Martin Vasile solicită casarea totală a sentinței și a deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei noi hotărâri, cu recalificarea acțiunilor inculpatului Litra Nicolae de la art.151 alin. (4) la art.149 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea pedepsei penală în limitele sancțiunii acestei legi.

În motivarea recursului ordinar avocatul indică că, acțiunile lui Litra Nicolae incorect au fost calificate de către organul de urmărire penală cât și de către instanțele de fond, în baza art.151 alin.(4) Cod penal, în urma cărui fapt și pedeapsa i-a fost aplicată conform prevederilor sancțiuni alin.(4) art.151 Cod penal.

Recurentul menționează că, la caz, lipsesc probe ce ar demonstra intenția comiterii infracțiunii sau previzibilității consecințelor survenite, în situația aplicării victimei de către Litra Nicolae doar a unei lovituri în regiunea bărbiei cu dosul palmei, de la care el căzu jos, fapt confirmat de martorii V. Ambros, S. Corpaci și Gh. Comendant, prin rezultatul expertizei medico-legale a cadavrului din 23.07.2020, precum și prin declarațiile medicul legist Cojocari Andrei, potrivit cărui vătămarea corporală depistată la victimă se datorează căderii cu lovirea capului de o suprafață dură, ne excluzându-se faptul ca fractura liniară a oaselor craniului să fi fost produsă de la o cădere simplă și pierderea cunoștinței în momentul primirii lovituri cu pumnul.

Consideră că instanța de apel greșit a dat apreciere evenimentului produs la 09.07.2020, pe teritoriul pieței or. Briceni între Litra Nicolae și Cebanaș Vasile, precum și probelor acumulate în prezenta cauză penală, greșeală care urmează a fi corectată de către instanța de recurs.

6. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursurilor ordinare declarate, solicitând inadmisibilitatea acestora, ca fiind vădit neîntemeiate și lipsite de temeiuri legale.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, pe baza materialului din dosarul cauzei și a motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Potrivit practicii judiciare constante erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Având în vedere că, din cuprinsul recursurilor declarate se reține, că recurenții invocă argumente similare de casare a deciziei instanței de apel, Colegiul penal se va expune în cumul asupra soluției de inadmisibilitate adoptate în privința acestora.

Din conținutul recursurilor declarate se constată că recurenții nu invocă nici un temei de drept, însă titularii cererilor de recurs, în esență, au o poziție unică pentru care pledează în recursuri, și anume invocă dezacordul cu soluția organului de urmărire penală și a instanțelor de fond de calificare a acțiunilor inculpatului Litra Nicolae în baza art.151 alin.(4) Cod penal, considerând că lipsesc probe certe ce ar confirma vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii încriminate, acțiunile inculpatului urmau a fi calificate ca lipsire de viața din imprudență, adică în baza art.149 alin.(1) Cod penal, astfel se întvede temeiul pentru recurs prevăzut de art.427 pct.12) Cod de procedură penală, însă Colegiul penal consideră că alegațiile apărării în această parte sunt declarative și neîntemeiate.

Sub acest aspect, reieșind din sensul legislației în vigoare, Colegiul penal reiterează că erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial, iar instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Însă, pentru o astfel de concluzie, trebuie să se țină seama de fapta săvârșită și cum aceasta a fost stabilită și dacă această faptă a fost încadrată corect în norma penală, iar dacă faptei i s-a dat o încadrare juridică în baza altei norme penale, înseamnă că acesteia i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Colegiul penal constată că, instanța de apel a dat o argumentare amplă soluției pronunțate, apreciind just că probatoriul administrat dovedește săvârșirea de către inculpatul Litra Nicolae anume a infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(4) Cod penal adică *vătămarea intenționată gravă a integrității corporale și a sănătății, care este periculoasă pentru viață, ce a provocat decesul victimei*, stabilind corect existența în acțiunile inculpatului a elementelor constitutive ale infracțiunii în baza căreia a fost condamnat.

Instanța de apel corect a statuat că, infracțiunea de vătămare intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, ce a provocat decesul victimei (art.151 alin.(4) Cod penal), cuprinde vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății (urmările prejudiciabile primare), care, la rândul său, a implicat producerea unor urmări prejudiciabile și mai grave – decesul victimei (urmările prejudiciabile secundare), fiind în sensul art.19 Cod penal o infracțiune cu două forme de vinovăție, decesul victimei aflându-se într-o

legătură de cauzalitate directă cu vătămarea gravă a integrității corporale, cuprinsă de vinovăția făptuitorului.

Latura obiectivă a infracțiunii comisă de inculpat a fost realizată prin acțiuni intenționate, orientate spre cauzarea vătămărilor corporale grave, pe care deși nu le dorea, ca urmare a aplicării victimei unei lovituri în regiunea feții, admitea în mod conștient survenirea acestora. Acțiunile descrise supra au determinat producerea unor urmări prejudiciabile și mai grave, decesul ca o consecință firească a faptei comise, însă nedorită și neadmisă de inculpat.

Acțiunile inculpatului se caracterizează prin intenție indirectă față de urmările prejudiciabile primare și prin imprudență față de urmările prejudiciabile secundare produse, în consecință fiind considerată a fi una intenționată, dat fiind, că în circumstanțele concrete a cauzei, el putea prevedea urmările prejudiciabile ce pot surveni în rezultatul lovirii victimei în față și căderea ei la pământ, admițând în mod conștient survenirea decesului, în situația în care a lăsat-o nemișcată, fără conștiință, părăsind locul faptei.

În aspectul doctrinei penale, latura subiectivă a infracțiunii prevăzute de art.149 alin. (1) Cod penal se exprimă în vinovăție sub formă de imprudență ca o conduită greșită a făptuitorului într-o situație periculoasă, susceptibilă să producă, în anumite împrejurări, consecințe sub formă de moarte cerebrală a victimei, excluzând actul de violență.

Prin urmare, Colegiul penal apreciază ca fiind corect fundamentată concluzia instanței de apel cu privire la încadrarea acțiunilor inculpatului Litra Nicolae conform elementelor componente ale infracțiunii de *vătămarea intenționată gravă a integrității corporale și a sănătății, care este periculoasă pentru viață, ce a provocat decesul victimei*, întrucât baza probantă administrată pe caz, cert denotă intenția cu care a acționat Litra Nicolae în comiterea faptei imputate, fapt ce face absolut nefondată solicitarea reîncadrării acțiunilor inculpatului Litra Nicolae la componența infracțiunii prevăzută la art.149 alin.(1) Cod penal.

Vizavi de criticile recurenților cu privire la modalitatea de apreciere a probelor de către instanța de apel, instanța de recurs menționează că, judecând apelul apărării și al inculpatului, respectând prevederile art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, fiind cercetate suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel corect a ajuns la concluzia enunțată la pct.4.1 din prezenta decizie, stabilind totodată că, vinovăția inculpatului a fost dovedită pe deplin prin probele prezentate, care demonstrează vinovăția inculpatului Litra Nicolae în afara oricărui dubiu rezonabil, iar careva încălcări de procedură, sau încălcări a drepturilor și intereselor inculpatului, nu au fost depistate.

De asemenea, instanța de recurs consideră necesar a menționa că, potrivit prevederilor art.art.27, 414 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei, așa cum propune

recurentul, este o competență și prerogativă legală a instanțelor și aceasta nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art.427 Cod de procedură penală.

Mai mult, Colegiul penal conchide că, temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale nu se identifică, pe care în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile, le acceptă și le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct.37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România* din 16.02.2010, statuează că art.6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda*, 19 aprilie 1994, pct.61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Reieșind din circumstanțele indicate, instanța de recurs nu constată prezența unor erori de drept ce ar genera casarea deciziei instanței de apel sub aspectul invocat, deci, nu persistă temeiul de casare a soluției adoptate de instanța de apel, impunându-se în consecință declararea inadmisibilității recursurilor, ca fiind vădit neîntemeiate.

8. În temeiul art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către inculpatul Litra Nicolae și de către avocatul acestuia Martin Vasile, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 aprilie 2021, în cauza penală privindu-l pe *Litra Nicolae* xxxxx, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la **15 octombrie 2021**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Țurcan Anatolie

Timofti Vladimir